

Par Dage. og da han endelig er blevet klog paa Meningen, vil han spørge, om Ministeren tror, at Landmændene kan hekse. Meningen med Bekendtgørelsen maa, saa vidt jeg kan se, være den, at Landejendomme, som i en Periode af Aaret 1916 har leveret Mælk til en By, skal levere det samme Kvantum Mælk i en Periode af Aaret 1917. Hvis Landmændene skulde opfylde den Fordring: i Aar at levere det samme Kvantum Mælk, som de gjorde i Fjor; maatte de utvivlsomt kunne hekse — jeg behøver ikke at nævne, hvad Landmændene mangler; først og fremmest mangler de jo Oliekager, og det er en Kendsgerning, at Mælkeproduktionen er betydelig mindre end i Fjor.

Jeg har nævnt dette som Eksempel paa den uheldige Stil, man anvender i Ministeriet, saa at jævne Landmænd, for hvem saadanne Bekendtgørelser dog er bestemte, har overordentlig vanskeligt ved at faa fat paa Meningen, og naar de har forstaaet Meningen, viser det sig, at Bekendtgørelsen indeholder en Fordring, som det under de nuværende Forhold vil være Landmændene umuligt at opfylde.

Hauge: Det foreliggende Lovforslag er det sidste i Rækken af de Lovforslag, der er fremsatte vedrørende Befolkningens Forsyning med Mejeri- og Svineprodukter, men det er ikke det mindst vigtige, maaske er det det allervigtigste. I hvert Fald er det en Livsbetingelse for Børnene, at der sikres dem et vist Kvantum Sødsmælk; de voksne vil vel nok kunne klare sig uden Sødsmælk, men Børnene vil neppe kunne det. Det er da ogsaa særlig af Hensyn til Børnene, at Staten vil yde det store Beløb af 8 Mill. Kr. Det er imidlertid ikke tilstrækkeligt, at Varen er til Stede, det gælder ogsaa om at faa den skaffet frem til saadanne Priser, at Befolkningen kan købe den i den Udstrækning, som man tilsigter. Det paalægges her Kommunernes Ledelse i videst muligt Omfang at drage Omsorg for, at der sikres Kommunens Beboere det Kvantum Sødsmælk, der i § 1 bestemmes som Mindestemaal: $\frac{2}{5}$ Liter Sødsmælk daglig pr. Individ eller anden Mælk i Mængde svarende hertil. Der staar ikke noget om, paa hvilken Maade Kommunerne skal medvirke, men jeg formoder, at der efter Lovforslagets Vedtagelse vil komme et eller maaske flere Cirkulærer, hvori det tilkendegives Kommunerne, paa hvilken Maade de skal træde til med al den Autoritet, som de raader over, og med de Midler, de har til at løse Opgaven.

I § 2 fastslaas det, at Prisen for 1 kg Sødsmælk herefter skal være 28 Øre til Leverandøren, efter at han har leveret Mælken paa nærmeste Jernbanestation eller paa den Mælkeforsyningsanstalt, som han efter Sædvane har leveret til. Jeg ønsker til denne Prisansættelse at knytte et Par Bemærkninger. Det er en usædvanlig høj Pris, efter min Opfattelse en Pris, der er højere, end Rimelighed taler for. Da vi før det foreliggende Lovforslags Fremsettelse her i Tinget drøftede Smørordningens videre Udformning, var det Meningen, at Sødsmælk kun skulde koste 25 Øre; siden da er Prisen forhøjet fra 25 til 28 Øre. Jeg kan ikke se nogen Grund til denne Prisforhøjelse. Mejerierne har antagelig ment, at Situationen former sig saaledes, at man kan faa, hvad man forlanger uden Hensyn til, om det er rimeligt eller ikke. Man var, som sagt, under de nævnte Forhandlinger enig om, at 25 Øre var det Beløb, der skulde ydes for et Kilo Sødsmælk, og jeg har ikke set nogen som helst Motivering for, at Prisen sættes op til 28 Øre. Jeg erkender imidlertid, at Forholdene er saaledes, at Mejerierne er i Stand til at tvinge en hvilken som helst Pris igennem under Trusel om, at hvis man ikke betaler den, kommer Mælken ikke frem, og til syvende og sidst er dette ogsaa den eneste Motivering, man kan have: Hvis man ikke betaler den Pris, her er sat, risikerer man, at den Mælkemængde, der er nødvendig, navnlig for Bybefolkningen, holdes tilbage og anvendes paa anden Maade, følgelig bliver man nødt til at betale den. Jeg vil alligevel advare imod at føre Kravene for vidt paa det Grundlag. Det kunde dog gerne være, at man til syvende og sidst vilde fortryde det og komme til Erkendelse af, at man her havde indladt sig paa noget, der bragte den ene Del af Befolkningen i et saadant Modsætningsforhold til den anden, at Sammenholdet til sidst bristede.

Der er Grænser for, hvad Forbrugerne kan betale. Nu bliver der ganske vist stillet Forbrugerne i Udsigt, at Kommunerne ved regulerende Foranstaltninger skal bringe Priserne ned, men selv om Kommunerne i vid Udstrækning ved Dyrtidsforanstaltninger bidrager til, at Mælkepriserne holdes nede, og selv om Staten yder de 8 Mill. Kr., vilde det dog føles som en Byrde, om man nu satte Mælkeprisen op til den Højde, her er foreslaaet. Jeg tillader mig ogsaa at paastaa, at der ikke er nogen Nødvendighed derfor. Men jeg indrømmer, at vi er nødtte til at tage Lovforslaget, som det foreligger